

VATTENRÅDET – Vänerns sydöstra tillflöden

Protokoll fört vid rådsstämma den 22 maj 2018 i Kinnekullegården, Götene. 20 deltagare.

Anders Månsson, Götene kommun hälsar alla välkomna till kommunen och passar samtidigt på att informera om kommunen. Dan Gabrielsson ger en bakgrund om vattenrådet och dess långsiktiga mål och syfte.

1. Ordföranden i vattenrådet Dan Gabrielsson, Falköpings kommun öppnar rådsstämman och hälsar alla hjärtligt välkomna till 2018 års stämma.
2. Rådsstämman finner att stämman blivit behörigen utlyst.
3. Åke Fransson, Götene kommun väljs till ordförande för stämmans förhandlingar. Lennart Sundh väljs till sekreterare. Åke tackar för förtroendet att få leda mötet.
4. Anders Månsson, Götene kommun och Kent Hansson, Grästorps kommun utses till rösträknare och att jämte ordföranden justera rådsstämmans protokoll.
5. En förteckning över närvarande röstberättigade medlemmar upprättas.
6. Rådsstämman godkänner dagordningen. Lennart Sundh går igenom verksamhetsberättelsen. Bengt Viktorsson läser upp den underskrivna revisionsberättelsen som därefter läggs till handlingarna.
7. Lennart Sundh redogör för det ekonomiska resultatet för 2017. Större utgifter under året utgörs av kostnader för Sundh Miljö, 60-årsjubiléet, Vattendagen samt fiske- och miljögiftsundersökningar. Resultatet för 2017 är -171 112,60 vilket är bättre resultat än budgeterat. Överlag är vattenrådets ekonomi god.

Rådsstämman beslutar att godkänna och fastställa resultat- och balansräkningen för 2017. Årets resultat -171 112,60 balanseras i ny räkning.
8. Rådsstämman beslutar att bevilja styrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.
9. Valberedningens förslag till arvoden går igenom. Gällande förslag, som är samma som för 2017, är att vid styrelsemöte sänder resp. ledamot reseräkning till sin kommun/organisation som därvid reglerar enligt ordinarie rutin. Vid sammanträde med arbetsutskottet regleras ersättning enligt nedan. Dessa arvoden gäller också valberedningen, revisorer och av styrelsen eller au, på protokoll utsedda, som åker på uppdrag av Vattenrådet. Respektive ledamot erhåller inläsnings-/sammanträdesarvode med 500:-/sammanträde eller uppdrag. För förlorad arbetsinkomst är ersättningen per mötestimma inkl. restid 180:- + 16%. Ledamot som kan styrka högre timbelopp erhåller detta belopp. Reseersättningen är 29:-/mil varav 18,50:- är skattefri. Det

procentuellt fördelade arvudet till arbetsutskottet beslutat på rådsstämman 2012 kvarstår.

Rådsstämman beslutar fastställa föreslagna arvoden.

10. Till ordinarie ledamöter i styrelsen för en tid av två år väljs:

För kommunerna

Götene	Anders Månsson	omval
Herrljunga	Jarl Barkenfeldt	omval
Lidköping	Camilla Lundgren	omval
Ulricehamn	Johan Lantz	omval
Vara	Peter Persson	omval

För industrierna

ARLA Foods Götene	Emma Nola Fång	nyval
-------------------	----------------	-------

Till suppleanter i styrelsen för en tid av två år väljs:

För kommunerna

Götene	Arnold Cedving	omval
Herrljunga	Jan Olof Brorsson	omval
Lidköping	Kenneth Holgersson	omval
Ulricehamn	Per Gustavsson	omval
Vara	Johannes Lundén	omval

För industrierna

SCAN	Tobias Jansson	omval
------	----------------	-------

Kvarstående ordinarie ledamöter i styrelsen till 2019:

För kommunerna

Essunga	Bengt Viktorsson
Falköping	Dan Gabrielsson
Grästorp	Tobias Leverin
Skara	Gun Barrljung

LRF	Stefan Aldén
-----	--------------

För industrierna

V.kraften	Johan Hillström
-----------	-----------------

Kvarstående suppleanter i styrelsen till 2019:

För kommunerna

Essunga	Morgan Almrot
Falköping	Christina Jormeús
Grästorp	Kent Hansson
Skara	Lars Berg

LRF	Viktoria Lundborg
-----	-------------------

KA 16 h

För industrierna

Naturskyddsför.

Linda Ernelind

fyllnadsval

11. Till ordinarie ordförande för verksamhetsåret 2018/2019 väljs Dan Gabrielsson, Falköpings kommun. Till vice ordförande för verksamhetsåret 2018/2019 väljs Stefan Aldén, LRF.
12. Till revisorer för verksamhetsåret 2018/2019 väljs Per-Olof Thörn, Vara och Patrik Ragnar, Skara. Till revisorssuppleanter väljs Jan-Olof Ödlund, Grästorp och Helena Ljunggren, Lidköping.
13. Till ledamöter i valkommittén för verksamhetsåret 2018/2019 väljs;

Bengt Viktorsson, Essunga, sammankallande omval

Lennart Pettersson, LRF omval

Arnold Cedving, Götene omval

14. Lennart redogör för ett förslag till Verksamhetsplan 2019. Förutom genomförande av recipientkontrollverksamheten ingår även aktiviteter som rekrytering av medlemmar, anordnade av Vattendag, medverkan på Vattenrådets Dag m.m. Specialprojekt som planeras kan t.ex. vara e-DNA, en metod för att fastställa vilken fiskfauna som förekommer i vattnen, inventering av stormusslor, tematiska provtagningar av "kandidatvattendrag" m.m.

Rådsstämman beslutar fastställa Verksamhetsplanen för 2019.

15. Lennart redogör för förslaget till budget för 2018/2019. Budgeterad utgående behållning 2018 ligger då på ca 400 000:-.

Rådsstämman beslutar fastställa förslaget till budgetplan för 2018/2019.

16. Rådsstämman beslutar fastställa förslaget till medlemsavgifter för 2019. Förslaget innebär en avgiftshöjning med index i enlighet med beslut på rådsstämma 2016.

17. Inga motioner har inkommit.

Avtackningar

Inga

Förhandlingarna avslutas.

Åke Fransson avslutar förhandlingarna.

* Recipientkontrollverksamheten 2017

Alf Engdahl från Medins Biologi AB börjar med att berätta att kontrollprogrammet har omfattat:

- Vattenkemi vid 23 lokaler i vattendrag
- Vattenkemi i fem sjöar
- Bottenfauna vid två stationer i Sjøråsviken
- Bottenfauna vid åtta provpunkter i vattendrag
- Växtplankton i fem sjöar

Vattenföringen 2017 var ganska normal sett över flera år. Provtagningarna har dock inte prickat in perioder med höga flöden under hösten vilket kan ge ett bättre resultat vid analys än vad som är det verkliga. Detta kan t.ex. vara en bidragande orsak till att transporterna av fosfor överlag var låga i de flesta vattendrag.

Hög eller god status med avseende på totalfosforhalt hade uppströmspunkterna Pösan (613), Hornborgaån (630), Nossan (730) och Lidan (5402). Dessa hade även god status 2015 och 2016. Vid de flesta provpunkterna uppnåddes dock inte god status. Vid merparten av provpunkterna var halterna under 2017 höga till mycket höga. Under perioden 2003-2017 noterades en signifikant minskning av totalfosforhalten vid Afsån (565).

Vid flertalet av stationerna var kvävehalterna mycket höga. Låga eller Måttligt höga halter noterades precis som 2015-2016 i sjöarna Ämten, Sämsjön och Vristulven. Mellan år 2003-2017 har de flödesviktade årsmedelhalterna av totalkväve minskat vid Nossan (730), Lidan (5402) och Lidan (580).

* Information från Länsstyrelsen

Johanna Jellinek har via mail informerat om dagsläget på länsstyrelsen. Lennart delar ut denna information. Inom länsstyrelsen pågår mycket aktiviteter bl.a. statusklassningar av miljögifter vilket är främsta skälet till att hon inte är med idag. Samråd pågår när det gäller KMV, kraftigt modifierade vatten. Samråd Översikt över Väsentliga frågor är avslutad.

* Kommunalt vattenarbete – exemplet Lidköping

Lennart Lindelöf från Lidköpings kommun berättar om vattenrelaterade naturvårds- och miljöprojekt. På övergripande nivå arbetas vattenfrågan in i ÖP. Det finns även en miljöplan och ett Naturvårdsprogram som är antagna. En Vattenplan med dagvattenhandbok är framtagen.

Frågan om hållbar dagvattenhantering i anslutning till centralt belägna små vattendrag är högaktuell. LONA är en viktig källa till medel för att kunna göra olika saker. Här har man sökt och fått medel till en rad olika projekt. Man inventerar vandringshinder, utterförekomst, stormusslor, kiselalger och fisk. Projekten har nyss kommit igång. Vandringshinder kan se väldigt olika ut, ibland är de bara måttligt partiella, ibland är de fullständiga. Stormusslor har undersökts vid kanothuset i Lidköping. Man har bl.a. hittat spetsig målarmussla, flat dammussla, större dammussla och dammussla.

Elfiske utfördes i augusti 2017 som komplement till länsstyrelsens fiske. Mycket dåligt resultat uppnåddes i flera av åarna. I Öredalsån fick man ingen fisk överhuvudtaget. e-DNA kommer att testas framöver. Kiselalger har också undersökts på fyra platser. Statusklassningen av algerna resulterade i måttligt till otillfredsställande status.

*** Fiske i lugnflytande vatten.**

Erik Degerman från Sötvattenslaboratoriet, SLU, redogör för resultaten av 2016 och 2017 års fisken i lugnflytande vatten. Mycket data från provfisken finns att hämta gratis från SLU:s databaser. Vårt fiske syftar till övervakning av miljön, vad representerar de arter och det antal som fångats? Vid statusklassningen jämförs resultatet med ett teoretiskt referenstillstånd. I våra år har man använt strömöversiktsnät med 11 olika maskstorlekar. I Hulesjön har dock vanliga översiktsnät använts.

I våra vattenförekomster finns en förväntan på fiskarter som normalt förekommer i små sjöar, år plus kanske några av de vandrande arterna. Övergödningen är en faktor som påtagligt styr fiskfaunan. Höga fosforvärden ger ökad tillväxt av plankton, växter och finsediment med fjädermygglarver. Till slut kan syrebrist uppstå. Mest tålig är rudan, därefter kommer björkna, gös, benlöja och sutare m.fl. Kanalisering av vattendrag ger minskad möjlighet till överlevnad för en del arter, t.ex. stensimpan som vill ha skrymslen och vrår att gömma sig i och krypa runt i. Vandringshinder förhindrar många arters spridning även om vi i våra vattendrag har kvar bestånd av färna.

Syrgasprofiler i Nossan visade på syrebrist på större djup. Fiskar tål långvarigt 5 mg/l, men inte lägre nivåer. Nät som låg på ett djup av 4 m var fisktomma. Vattenrådets ordinarie mätningar på 0,5 meters djup säger ingenting om förhållandena på djupen, något att tänka på vid framtida revideringar av kontrollprogrammet.

I våra provpunkter har 8 fiskarter påträffats. Abborre, benlöja, braxen, gers, gädda, färna, mört och sutare, samt kräftor. Abborre fångades på samtliga lokaler medan gäddan är svår fångad. Abborre av olika ålder och storlekar fanns speciellt i Dofsan. Mört saknades vid Herrljunga vilket Erik tolkar som mycket en kraftig påverkan på vattendraget. Sutare som indikerar dåliga syreförhållanden påträffades i Hulesjön och Dofsan.

Erik sammanfattar resultatet av fiskeprojektet. Ljusglimtar som han vill framhålla är den konstgjorda våtmarken i Dofsan med ett ~~finns~~ bestånd av abborre, Hulesjöns påtagliga förbättring (men skör tråd...), abborr- och gäddfiske, samt även färna förekomst i Lidan och att kräftor förekommer fläckvis. Viktigt inför framtiden är att avlasta recipienten med avseende på näring, att anlägga och värna om kantzoner utmed vattendrag, att riva ut dammar där så är möjligt samt att skapa en mer mångformig miljö i vattnen. Erik menar också att syrgasprofiler i vattendragen ger mycket god information med bäring på fiskfaunan. Även e-DNA kan vara mycket intressant att använda som komplement till andra undersökningar.

KH B L

Vid protokollet

Lennart Sundh, sekreterare

Anders Månsson

Ordförande

Dan Gabrielsson

Kent Hansson